

Suvestinė redakcija nuo 2023-01-01

Įstatymas paskelbtas: Lietuvos aidas 1992, Nr. [206-0](#); Žin. 1992, Nr. [30-929](#), i. k. 0921010ISTA00I-2944

Nauja redakcija nuo 2015-01-01:

Nr. [XII-1381](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-15, i. k. 2014-19666

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ANGLIAVANDENILIŲ IŠTEKLIŲ MOKESČIO
ĮSTATYMAS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas nustato angliavandenilių išteklių, kurie pagal šį įstatymą yra mokesčio objektas, apmokestinimo angliavandenilių išteklių mokesčiu tvarką ir kontrolę.

2 straipsnis. Įstatymo tikslas

Šio įstatymo tikslas – ekonominėmis priemonėmis skatinti taupią ir efektyvią angliavandenilių išteklių gavybą.

3 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

Šiame įstatyme vartojamos sąvokos „išsklaidytieji angliavandeniliai“ ir „tradiciniai angliavandeniliai“ suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatyme.

4 straipsnis. Mokesčio objektas

Angliavandenilių išteklių mokesčio objektas yra Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jos ekonominėje zonoje Baltijos jūroje išgaunami tradicinių ir išsklaidytųjų angliavandenilių ištekliai.

5 straipsnis. Mokesčio mokėtojai

Angliavandenilių išteklių mokesčio mokėtojai yra Lietuvos ir užsienio apmokestinamieji vienetai (kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatyme) bei fiziniai asmenys, išgaunantys tradicinius ir išsklaidytuosius angliavandenilius Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jos ekonominėje zonoje Baltijos jūroje (toliau – mokesčio mokėtojas).

6 straipsnis. Mokesčio bazė

1. Angliavandenilių išteklių mokestis apskaičiuojamas nuo mokestinio laikotarpio vidutinės mokesčio mokėtojo apskaičiuotos išgautų tradicinių ir išsklaidytųjų angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklių pardavimo kainos už kubinį metrą gavybos vietoje. Jeigu per mokestinį laikotarpį

mokesčio mokėtojas angliavandenilių (naftos ir (ar) dujų) išteklius pardavė skirtingomis kainomis, vidutinė šių išteklių pardavimo kaina už kubinį metrą gavybos vietoje mokesčio mokėtojo apskaičiuojama pagal šių kainų vidurkį.

2. Kai angliavandenilių išteklių mokesčio neįmanoma apskaičiuoti šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka, angliavandenilių (naftos ir dujų) išteklių mokestis yra apskaičiuojamas nuo praėjusio mokestinio laikotarpio vidutinės Valstybės duomenų agentūros apskaičiuotos ir paskelbtos išgautų angliavandenilių (naftos ir dujų) išteklių pardavimo kainos už kubinį metrą gavybos vietoje.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1707](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27555

3. Angliavandenilių išteklių gavybos vietoje turi būti įrengti atitinkami apskaitos prietaisai, matuojantys išgaunamų angliavandenilių išteklių kiekį. Apskaitos prietaisų įrengimo ir kontrolės tvarką nustato Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), suderinusi su Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

7 straipsnis. Mokesčio tarifai

1. Angliavandenilių išteklių mokesčio tarifą sudaro bazinis ir kompensacinis angliavandenilių išteklių mokesčio tarifai. Baziniu angliavandenilių išteklių mokesčio tarifu apmokestinami iš visų telkinių išgauti angliavandenilių ištekliai. Kompensaciniu angliavandenilių išteklių mokesčio tarifu apmokestinami angliavandenilių ištekliai, išgaunami iš telkinių, jeigu jiems surasti ar surasti ir išžvalgyti arba tik išžvalgyti buvo panaudotos valstybės lėšos.

2. Bazinis angliavandenilių išteklių mokesčio tarifas nustatomas:

1) tradicinių angliavandenilių (naftos ir dujų) ištekliams – 12 procentų;

2) išsklaidytųjų angliavandenilių (naftos ir dujų) ištekliams – 15 procentų. 3 metus nuo leidimo naudoti išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius išdavimo dienos, bet ne ilgiau kaip iki 2020 m. sausio 1 d., taikomas 1 procento bazinis mokesčio tarifas. Pasibaigus 3 metų laikotarpiui nuo leidimo naudoti išsklaidytųjų angliavandenilių išteklius išdavimo dienos, kitą dieną po to, kai sueina 3 metų laikotarpis, pradedamas taikyti 15 procentų mokesčio tarifas.

3. Angliavandenilių ištekliams, išgaunamiems iš telkinio, kuris surastas ir išžvalgytas vien valstybės lėšomis, nustatomas 9 procentų kompensacinis angliavandenilių išteklių mokesčio tarifas. Jeigu telkiniui surasti ar surasti ir išžvalgyti arba tik išžvalgyti buvo panaudotos ne vien valstybės lėšos, kompensacinis angliavandenilių išteklių mokesčio tarifas sumažinamas proporcingai ne valstybės lėšoms tenkančiai daliai, tačiau ne daugiau negu iki 4,5 procento pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintą Angliavandenilių išteklių paieškos

ir (ar) žvalgybos darbų, kurių pagrindu taikomas kompensacinis angliavandenilių išteklių mokesčio tarifas, pripažinimo ir išlaidų ne valstybės lėšoms tenkančiai daliai apskaičiuoti (įvertinti) tvarkos aprašą.

8 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas ir sumokėjimas

1. Angliavandenilių išteklių mokesčio mokestinis laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis.
2. Angliavandenilių išteklių mokestis yra apskaičiuojamas nuo vidutinės per kalendorinį ketvirtį išgautų tradicinių ir išsklaidytųjų angliavandenilių (naftos ir dujų) išteklių pardavimo kainos.
3. Mokestinio laikotarpio angliavandenilių išteklių mokesčio deklaracija privalo būti pateikta ir mokestis sumokamas ne vėliau kaip iki kito kalendorinio ketvirčio antrojo mėnesio 15 dienos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-2158](#), 2015-12-10, paskelbta TAR 2015-12-16, i. k. 2015-19856

4. Angliavandenilių išteklių mokesčio deklaracijų formas, reikalaujamas jose pateikti duomenis ir pildymo tvarką nustato Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija).

9 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimo kontrolė

1. Valstybinė mokesčių inspekcija kartu su Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija kontroliuoja, ar teisingai apskaičiuotas angliavandenilių išteklių mokestis pagal Aplinkos ministerijos patvirtintą Angliavandenilių išteklių mokesčio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarkos aprašą, suderintą su Valstybine mokesčių inspekcija.
2. Valstybinė mokesčių inspekcija ir Aplinkos ministerija ar jos įgaliota institucija keičiasi angliavandenilių išteklių mokesčiui administruoti reikalinga informacija pagal Aplinkos ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos sudarytą sutartį.

10 straipsnis. Atsakomybė už šio įstatymo pažeidimus

1. Už nuslėptą ar nedeklaruotą angliavandenilių išteklių kiekį sumokamas mokestis ir dešimteriopa mokesčio dydžio bauda.
2. Už laiku nesumokėtą angliavandenilių išteklių mokestį Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – Mokesčių administravimo įstatymas) nustatyta tvarka skaičiuojami delspinigiai.

11 straipsnis. Mokesčio išieškojimas ir grąžinimas

1. Laiku nesumokėtas angliavandenilių išteklių mokestis, baudos, delspinigiai išieškomi Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

2. Permokėta angliavandenilių išteklių mokesčio suma Mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka įskaitoma ir (ar) grąžinama.

12 straipsnis. Mokesčio įskaitymas

1. Angliavandenilių išteklių mokestis įskaitomas: 90 procentų – į valstybės biudžetą, 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą, iš jų 50 procentų skiriama savivaldybės teritorijų planavimo dokumentų rengimui ir jų sprendinių įgyvendinimui, viešojo intereso paslaugų infrastruktūros savivaldybės teritorijoje įgyvendinimui, viešųjų pastatų statybai ir modernizavimui, viešųjų ir rekreacinių erdvių įrengimui ir 50 procentų – Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai finansuoti.

2. Šio įstatymo 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta bauda įskaitoma: 90 procentų – į valstybės biudžetą, 10 procentų – į savivaldybės, kurios teritorijoje išgaunami angliavandenilių ištekliai, biudžetą ir naudojama Savivaldybių aplinkos apsaugos rėmimo specialiajai programai finansuoti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XIV-1707](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27555

LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUKŠČIAUSIOSIOS TARYBOS PIRMININKAS

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Vilnius, 1992 m. spalio 7 d.

Nr. I-2944

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [I-1314](#), 1996-04-30, Žin., 1996, Nr. 46-1109 (1996-05-17), i. k. 0961010ISTA00I-1314

Lietuvos Respublikos naftos ir dujų išteklių mokesčio įstatymo 5, 8, 9, 12 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [IX-1564](#), 2003-05-20, Žin., 2003, Nr. 51-2253 (2003-05-28), i. k. 1031010ISTA0IX-1564

Lietuvos Respublikos naftos ir dujų išteklių mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1831](#), 2011-12-21, Žin., 2011, Nr. 163-7745 (2011-12-31), i. k. 1111010ISTA0XI-1831

Lietuvos Respublikos naftos ir dujų išteklių mokesčio įstatymo 4, 5 straipsnių ir įstatymo priedėlio pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1381](#), 2014-12-04, paskelbta TAR 2014-12-15, i. k. 2014-19666

Lietuvos Respublikos naftos ir dujų išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2158](#), 2015-12-10, paskelbta TAR 2015-12-16, i. k. 2015-19856

Lietuvos Respublikos angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 8 straipsnio pakeitimo įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIV-1707](#), 2022-12-20, paskelbta TAR 2022-12-30, i. k. 2022-27555

Lietuvos Respublikos angliavandenilių išteklių mokesčio įstatymo Nr. I-2944 6 ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymas